
Aforizmlar lingvistik va madaniy hodisa sifatida: ta'rif, tushunchalar, taxminlar va muammolar

Gulchexra Raximova Obidjonovna

grakhimova91@gmail.com

Tayanch doktorant,

O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti

Annotatsiya *Ushbu maqolada aforizm, qisqa va ma'noli ibora sifatida, madaniy, falsafiy va lingvistik hodisa sifatida chuqur tahlil qilinadi. Aforizmlar o'zlarining aniq, lo'nda va esda qolarli ifodalari bilan fikrlarni kengaytirishga, chuqur anglashga va hayotiy tajribalarni ifodalashga yordam beradi. Maqolada aforizmlarning kelib chiqishi, ta'rifi, funksional va semantik xususiyatlari, shuningdek, ularda ishlatiladigan ritorik vositalar ko'rib chiqiladi. Aforizmlarning pedagogik va madaniy ahamiyati, shuningdek, maqol, epigrama va iqtibos kabi shakllardan farqlanishi ham yoritilgan. Tadqiqot jarayonida ingliz adabiyotidagi aforizmlarga chuqur tahlil berilib, ularning madaniyat va til rivojiga qo'shgan hissasi ko'rsatiladi. Aforizmlar ko'pincha ulkan g'oyalarni qisqa va lo'nda shaklda ifodalaydi, bu esa ularni eslab qolishni osonlashtiradi. Ular nafaqat adabiyotda, balki kundalik hayotda ham keng qo'llaniladi, insonlarga motivatsiya berish yoki muhim haqiqatlarni eslatish maqsadida ishlatiladi. Ushbu tadqiqot nazariy tahlil va qiyosiy yondashuv metodlaridan foydalanib olib borilgan bo'lib, aforizmlarning ahamiyatini yanada oshiradi. Aforizmlar orqali insoniyatning o'ziga xos fikrlari va qadriyatlar aks etadi, bu esa ularning madaniy meros sifatida ahamiyatini oshiradi. Maqola aforizmlarning tilshunoslik, psixologiya va sotsiologiya kabi sohalaridagi o'rnini ham yoritadi.*

Kalit so'zlar *Aforizm, ritorika, madaniy kontekst, ingliz adabiyoti, falsafa, stilistika, epigrama, didaktika, metafora, iqtibos*

Афоризмы как лингвистическое и культурное явление: определения, понятия, предположения и проблемы

Гульчехра Рахимова Обиджоновна

grakhimova91@gmail.com

Докторант,

Узбекский государственный университет

мировых языков

Аннотация *В данной статье афоризм, как краткая и содержательная фраза, рассматривается как культурное, философское и лингвистическое явление. Афоризмы помогают расширять мысли, углублять понимание и выразить жизненный опыт благодаря своей ясной, лаконичной и запоминающейся форме. В статье рассматриваются происхождение афоризмов, их определение, функциональные и семантические особенности, а также риторические средства, используемые в них. Также освещается педагогическое и культурное значение афоризмов, а также их отличие от таких форм, как пословица, эпиграмма и цитата. В процессе исследования проводится глубокий анализ афоризмов в английской литературе, показывающий их вклад в развитие культуры и языка. Афоризмы часто выражают огромные идеи в короткой и*

лаконичной форме, что облегчает их запоминание. Они широко используются не только в литературе, но и в повседневной жизни для мотивации людей или напоминания о важных истинах. Данное исследование проводилось с использованием теоретического анализа и сравнительного подхода, что еще больше подчеркивает значимость афоризмов. Через афоризмы отражаются уникальные мысли и ценности человечества, что увеличивает их значение как культурного наследия. Статья также освещает место афоризмов в таких областях, как языкознание, психология и социология.

Ключевые слова Афоризм, риторика, культурный контекст, английская литература, философия, стилистика, эпиграмма, дидактика, метафора, цитата

Aphorisms as a linguistic and cultural phenomenon: definitions, concepts, assumptions, and problems

Gulchekhra Rakhimova Obidjonovna

grakhimova91@gmail.com

PhD researcher,

Uzbekistan State World Languages University

Annotation *This article analyzes the aphorism as a short and meaningful phrase, considering it as a cultural, philosophical, and linguistic phenomenon. Aphorisms help to expand thoughts, deepen understanding, and express life experiences through their clear, concise, and memorable expressions. The article discusses the origin of aphorisms, their definition, functional and semantic characteristics, as well as the rhetorical devices used in them. The pedagogical and cultural significance of aphorisms is also highlighted, along with their distinction from forms such as proverbs, epigrams, and quotes. A deep analysis of aphorisms in English literature is provided during the research, demonstrating their contribution to the development of culture and language. Aphorisms often express vast ideas in a short and concise manner, making them easier to remember. They are widely used not only in literature but also in everyday life for motivating people or reminding them of important truths. This research was conducted using theoretical analysis and comparative approach methods, further enhancing the significance of aphorisms. Through aphorisms, unique thoughts and values of humanity are reflected, increasing their importance as cultural heritage. The article also explores the role of aphorisms in fields such as linguistics, psychology, and sociology.*

Key words *Aphorism, rhetoric, cultural context, English literature, philosophy, stylistics, epigram, didacticism, metaphor, quotation*

Kirish

Aforizmlar umumiy haqiqatlarni yoki falsafiy tushunchalarni ixcham va esda qolarli

shaklda o'zida mujassam etgan ixcham iboralardir. Aforizmlar (xikmatli so'zlar) yunoncha *aphorismos* so'zidan kelib chiqqan bo'lib, "ta'rif"

yoki "ajratish" ma'nosini bildiradi, aforizmlar tarixda ham adabiy, ham falsafiy vosita sifatida xizmat qilgan. Ularning roli akademik fanlardan ustun bo'lib, kundalik nutqda, adabiyotda, tibbiyotda va diniy matnlarda namoyon bo'ladi. Ushbu maqola aforizmlarning nazariy ta'riflari, kontseptual taxminlari, o'ziga xos muammolari va farqlovchi xususiyatlariga e'tibor qaratgan holda, ularning har tomonlama akademik ko'rinishini taqdim etishga qaratilgan. Tadqiqot shuningdek, aforizmlarning maqol, epigramma va iqtibos kabi turdosh shakllardan qanday farq qilishini o'rganadi. Bundan tashqari, ushbu maqola raqamli va globallashtirilgan sharoitlarda aforizmlarning madaniy uzatilishi, pedagogik foydaliligi va zamonaviy adabiyotda aforizmlarning qayta yaratilishi haqidagi fikrlarni ham o'z ichiga olgan.

Aforizmlarning ilmiy izlanishlari ko'plab fanlarni qamrab oladi. Ya'ni aforizmlar juda ko'p fanlarda, jumladan, siyosat, fizika, falsafa, matematika va hokazo foydalaniladi. Jon Gross va Hui aforizmlarni umumiy haqiqatlarning ixcham va lakonik ifodasi sifatida belgilaydi, odatda aforizmlar xalq an'alariga emas, balki taniqli mualliflarga tegishli bo'ladi. (John Gross, 1987; Hui, 2019). Bu atama birinchi marta Gippokratning tibbiy aforizmlari orqali kirib kelgan bo'lib, murakkab fikrlarni yetkazishda qisqalik muhimligini ta'kidlaydi (Gross, 1987; Britannica, 2025). Marshall va Nikolopoulou fikriga ko'ra, aforizmlar mazmunli, tushunarli va ko'pincha chuqur ma'noga ega bo'lib, ularning turlicha ma'nolarini ochish uchun alohida talqin qilish talab etiladi (Marshall, 2025; Nikolopoulou, 2025).

Aforizmlarning tarixiy va falsafiy ahamiyati klassik adabiyotda keng qo'llanilishi bilan tavsiflanadi. Uyg'onish Davri va Ma'rifatparvarlik davrida Frensis Bekon, Mishel de Montaigne va Fridrix Nitsshe kabi mutafakkirlar aforizmlarning ritorik va kognitiv shakllarini ochib berganlar. Aforizmlar Sharq an'alarida, masalan, hind sutralarida va xitoy konfutsiy so'zlarida

aforizmlarning universalligini ko'proq urg'u berilgan (Hui, 2019).

Vashington universiteti aforizmlarning intellektual tarixni shakllantirishdagi rolini ta'kidlab, ular ko'pincha bahslashishni emas, balki mulohaza yuritishni taklif qiladigan miniatyura falsafiy tasdiqlar bo'lib xizmat qilishini ta'kidlaydi. Gilliam Writers Group (n.d.) ritorik va tahliliy qobiliyatlarni rivojlantirishda, xususan, paradoks, parallelizm va antiteza kabi adabiy vositalardan foydalanish orqali ularning pedagogik ahamiyatini ta'kidlaydi. Bundan tashqari, aforizmlar ko'pincha postmodern fikrlashning parchalangan uslubiga mos keladi, bu yerda uzluksizlik va sub'ektivlik tizimli ekspozitsiya o'rnini bosadi (Vashington universiteti, 2016).

Ushbu tadqiqot ilmiy maqolalar, entsiklopedik manbalar va raqamli omborlarga asoslangan ikkinchi darajali adabiyotlarni sifatli tahlil qilishga asoslangan. Tadqiqot metodologiyasi qiyosiy yondashuvni o'z ichiga oladi, bunda aforizmlar maqol, epigramma va matal kabi o'xshash shakllarga nisbatan tahlil qilinadi. Aforizmlarning nazariy ta'riflari, lingvistik xususiyatlari va madaniy rollarini o'rganish uchun kontent tahlili qo'llanildi. Manbalar ularning dolzarbligi, iqtiboslar chastotasi va ilmiy ishonchligi asosida tanlangan. Qolaversa, adabiy, falsafiy va madaniy matnlardagi aforizm namunalarini shakl, vazifa va talqin qilish imkoniyatlari jihatidan ham baholandi. Tahlil aforizmlarning bir nechta muhim xususiyatlari va funktsiyalarini ochib beradi:

Ta'rif va tuzilish: Aforizmlar murakkab falsafiy yoki axloqiy haqiqatlarni qamrab oluvchi ixcham, ko'pincha metaforik iboralardir. Maqollardan farqli o'laroq, ular odatda ma'lum bir muallifga tegishli bo'lib, intellektual ishtirokni uyg'otish uchun mo'ljallangan (Marshall, 2025; Hui, 2019). Ularning shakli ixcham, ammo semantik zichligi keng talqin va kontekstli moslashuvchanlikni ta'minlaydi. Masalan, qadimgi yunon aforizmi "Knowing thyself" ya'ni

“O’zingni angla (bil)” falsafiy, psixologik va ruhiy tavsirlardan darak beradi.

Taxminlar va ritorik xususiyatlar: Aforizmlar universallik, unutilmaslik va donolik haqidagi taxminlarga asoslanadi. Ularning ritorik ta'siri asosan antiteza, kinoya (irony), ellipsis, paradoks va metafora kabi adabiy vositalarga tayanadi, bu ularning talqin boyligi va kognitiv jozibadorligini oshiradi (Gilliam Writers Group, n.d.). Ushbu qurilmalar aforizmlarni intellektual va estetik jihatdan kuchli qiladi, ularning mnemonik va didaktik rollarini qo'llab-quvvatlaydi.

Sharhlashdagi qiyinchiliklar: Aforizmlarning asosiy afzalligi - qisqalik – shu sababli, ularni talqin qilishda katta qiyinchiliklarni keltirib chiqaradi. Ularning zichlangan shakli ko'pincha noaniqlik yoki ortiqcha soddalashtirishga olib keladi, bu aniq tushunish uchun o'quvchi ma'lum bir kontekstdan (holat va vaziyatdan) xabardor bo'lishini talab qiladi (Vashington universiteti, 2016). Hui ta'kidlaganidek, aforizm ko'pincha parcha shaklida bo'lib: o'z-o'zidan to'liq emas, lekin kengroq ma'nolarni anglatadi. Ushbu keng qamrovli ma'nolar o'quvchining madaniy kelib chiqishi va falsafiy yo'nalishiga qarab turli xil, ba'zan ziddiyatli bo'lishiga olib kelishi mumkin (Hui, 2019).

Aloqador shakllardan farqi: Aforizmlar maqollardan kelib chiqishi va maqsadi bilan farqlanadi. Maqollar odatda anonim va xalq hikmatlariga asoslangan bo'lsa, aforizmlar ko'pincha mualliflik va falsafiydir. (Dmitrieva, 1997) Epigrammalar zukkolik va satiraga ustunlik beradi, aforizmlar esa falsafiy yoki axloqiy chuqurlikka intiladi. Iqtiboslar nutq yoki matnning aniq reproduksiyasi, aforizmlar esa mustaqil tushuncha ifodasidir (Marshall, 2025). Biroq, farqlar har doim ham ko'zga ko'rinarli emas va ba'zida aforizmlar va ularning shakldosh terminlari ya'ni epigram, iqtibos va h.k. gibril shakllarda bo'lishi mumkin.

Madaniy va pedagogik rollar: Aforizmlar madaniy donolikni aks ettiradi va saqlaydi. Ular

axloqiy tarbiya, lingvistik kompetensiya va madaniyatlararo muloqot uchun vosita bo'lib xizmat qiladi. O'quv sharoitlarida ular murakkab g'oyalarni ixcham tasvirlash uchun foydalaniladi va ularni qimmatli o'qitish vositalariga aylantiradi (Rzayeva, n.d.). Madaniyatlararo tadqiqotlarda aforizmlar milliy qadriyatlar va kognitiv dunyoqarashlar haqida qiyosiy tushunchalar beradi. Ularning darsliklarda, diniy ta'limotlarda va siyosiy ritorikada qo'llanilishi ularning pedagogik kuchini yanada oshiradi.

Tarixiy evolyutsiya: Delfiy maksimlari va Injil Voizlaridan Nitshe va Bekon to'plamlarigacha, aforizmlar turli madaniy va intellektual muhitlarga moslashgan ko'p qirrali shakl sifatida rivojlangan. Ularning omon qolishi va ijtimoiy media kabi zamonaviy platformalarda moslashishi ularning doimiy dolzarbligini ta'kidlaydi (Britannica, 2025; Hui, 2019). Tviterlar, memlar va status yangilanishlari ko'pincha aforistik shaklga ega bo'lib, raqamli qisqalik qadimgi aforistik strategiyalarni aks ettiradi. Shunday qilib, aforizmlar axborot asrida g'oyalarni virusli tarqatish uchun lingvistik vositaga aylandi.

Zamonaviy falsafa va psixologiyadagi aforizmlar: Ekzistensialistik va poststrukturalistik g'oyalarda aforizmlar katta rivoyatlarga zid ravishda ko'plik va parcha-parcha shaklda ma'lum bir hayot haqidagi haqiqatlarni tasdiqlaydi. Nitshe, xususan, aforizmlardan metafizik aniqliklarni buzib, perspektivistik falsafani ifodalash uchun ishlatgan. Psixologiyada aforizmlar terapevtik g'oyalar va motivatsion tamoyillarni qamrab olish uchun ishlatiladi, masalan, Karl Jungning " What you resist, persists " (Nimaga qarshilik ko'rsatsangiz, o'sha davom etadi – bu ibora muammo yoki vaziyatlardan qochish o'rniga, uni qabul qilish ko'proq yechim beradi degan g'oyani ilgari suradi) kabi ilovalar aforizmning turli gnoseologik tuzilmalarga moslashishini ko'rsatadi.

Ingliz adabiyotidagi aforizmlar: Aforistik ifoda ingliz adabiyoti to'qimalariga chuqur singib ketgan bo'lib, u nafaqat axloqiy yoki falsafiy tushunchalarni o'rganishga, balki xarakter nuqtai nazari va mualliflik dunyoqarashini sayqallashtirishga ham xizmat qiladi.

Ingliz adabiyoti, xususan, Uilyam Shekspir, Oskar Uayld va Jorj Bernard Shou kabi yozuvchilarning asarlarida aforistik ifodalarning boy na'munalarini uchratishimiz mumkin. Shekspirning pyesalari, ayniqsa, uning tragediyalari va komediyalari aforizmlarga to'la. Gamletda Poloniusning Laertesga bergan maslahati mashhur satrni o'z ichiga oladi: "Bu hamma narsadan muhim: o'zing haq bo'l". (This above all: to thine own self be true) Bu satr axloqiy haqiqatni aforizmlarga xos ixcham, esda qolarli shaklda aks ettiradi.

Oskar Uayld aforizmni satira va falsafiy aks ettirish uchun ishlatib, badiiy shaklga ko'tardi. Masalan, "Dorian Greyning surati" asarida u shunday yozadi: "Vasvasadan xalos bo'lishning yagona yo'li – unga bo'ysunishdir". (The only way to get rid of a temptation is to yield to it) Bu aforizm an'anaviy axloqiy donolikni chetga surib, chuqurroq fikr yuritishga undaydi. Uayldning "Sotsializm davridagi inson ruhi" va uning ko'plab pyesalari ana shunday esda qolarli satrlar bilan to'la.

Jorj Bernard Shou ham aforizmlardan keng foydalangan. Uning "Aqlli odam o'zini dunyoga moslashtiradi, aqlsiz odam esa dunyoni o'ziga moslashtirishga intilishda davom etadi" degan bayonoti uning g'oyaviy dunyoqarashini aks ettiradi va aforizmlarning ijtimoiy tanqidni o'zlashtirish qudratini ochib beradi.

Romantik shoir Uilyam Bleyk "Jannat va do'zaxning nikohi" (*The Marriage of Heaven and Hell*) asarida "Do'zax maqollari" (*Proverbs of Hell*) deb nomlangan aforizmlar ketma-ketligini taqdim etadi. Bu provokatsion, paradoksal bayonotlar an'anaviy axloq qoidalariga qarshi chiqadi va ijodiy energiyani qo'llab quvvatlaydi: "Oddiylik yo'li donolik saroyiga olib boradi" (The

road of excess leads to the palace of wisdom). Bu yerda Bleyk diniy pravoslavlikni tanqid qiladi va radikal fikrni she'riy ifodaga aylantirish uchun aforistik shakldan foydalangan holda tajriba va tasavvurning Romantik bahosini ifodalaydi.

Aleksandr Papa o'zining "Tanqid haqida ocherk" (1709) didaktik she'rida asrlar o'tib ham keltiriladigan aforistik satrlar xazinasini taqdim etadi:

"To err is human; to forgive, divine." "A little learning is a dangerous thing."

Bu aforizmlar tartibi, muvozanati va ratsionalligi bilan Neoklassik mashg'ulotlarni aks ettiradi. Papaning ushbu haqiqatlarni aks ettirish uchun ulug'vor juftliklaridan foydalanishi bayonotlarga ritmik esdalik beradi, ularning pedagogik foydaliligini oshiradi.

18-asrning buyuk adabiyot arbobi Samuel Jonson aforistik nasri bilan mashhur. Uning "Rambler" va "Idler" esselari aks ettiruvchi, axloqiy aforizmlar bilan to'ldirilgan. Masalan:

"Ilmsiz halollik zaif va foydasizdir, halolliksiz bilim esa xavfli va dahshatli". (Integrity without knowledge is weak and useless, and knowledge without integrity is dangerous and dreadful.)

Bu yerda Jonson aforizmdan nafaqat bezak sifatida, balki ma'rifatparvarlik g'oyalariga mos keladigan axloqiy tarbiya vositasi sifatida foydalanadi.

Jeyn Osten, unchalik ochiq aforistik bo'lmasa ham, ijtimoiy va psixologik aforizmlar sifatida ishlaydigan aniq umumlashmalarni o'z ichiga oladi. Mag'rurlik va xurofotning boshlang'ich chizig'i, ehtimol, ingliz adabiyotidagi eng mashhurlaridan biri:

"Umumjahon tan olgan haqiqat, boylikka ega bo'lgan yolg'iz erkak xotinga muhtoj bo'lishi kerak." (It is a truth universally acknowledged, that a single man in possession of a good fortune, must be in want of a wife.)

Bu jumla o'zining istehzoli ohangi va zichlangan ijtimoiy sharhi bilan butun romanning satirik markazini qamrab olgan aforizm sifatida ishlaydi.

Ralf Valdo Emerson, garchi amerikalik bo'lsa ham, kengroq inglizcha adabiy an'anaga mansub va aforistik uslubga misol bo'ladi. Uning o'ziga ishonish kabi insholarida ta'sirli bo'lgan ko'plab aforizmlar mavjud:

"A foolish consistency is the hobgoblin of little minds." "Trust thyself: every heart vibrates to that iron string."

Bu satrlar aforizmning Transsendentalistik falsafaning markaziy tamoyillarini ixcham, keskin bayonotlarda mujassamlash qudratini ko'rsatadi. T.S. Eliot "Bo'sh yer" va "To'rt to'rtlik" romanlarida tez-tez aforistik so'zlarni she'riy parchalar ichiga joylashtiradi. "Burnt Norton" asarida u shunday yozadi:

"Human kind / Cannot bear very much reality."

(Inson / Juda ko'p haqiqatga dosh bera olmaydi)

Bu yerda aforizm axloqiy emas, balki ekzistensial bo'lib, inson ongining psixologik chegaralarini qamrab oladi. Eliotning aforizmdan foydalanishi modernistlarning parchalanish, noaniqlik va zichlangan tushunchaga bo'lgan qiziqishiga mos keladi.

Jorj Oruell, ayniqsa, insholarida kuchli siyosiy va axloqiy tanqid qilish uchun aforizmdan foydalangan. Uning "Siyosat va ingliz tili" asari:

"If thought corrupts language, language can also corrupt thought,"

(Agar fikr tilni buzsa, til ham fikrni buzishi mumkin)

Bu yerda keltirilgan jumla lingvistik va gnoseologik ogohlantirish aforizmi vazifasini bajaradi. Oruell ishi aforizmning analitik va polemik nasrda qo'llanilishini misol qilib ko'rsatib, shaklning ko'p qirraliligini mustahkamlaydi.

Hozirda zamonaviy adabiyotlarda ham yozuvchilarning asarlarida aforistik ifodalarning boy na'munalari uchratishimiz mumkin "Oq tishlar" (2000) asarida Zadi Smit mustamlakadan keyingi va diasporik o'ziga xoslikni o'rganish

uchun aforistik fikrlarni o'z ichiga oladi. Masalan; misol uchun:

"You can't separate peace from freedom because no one can be at peace unless he has his freedom."

(Siz tinchlikni erkinlikdan ajrata olmaysiz, chunki hech kim o'z erkinligiga ega bo'lmasa, tinchlikda bo'lolmaydi.)

Ushbu iqtibos (romanda Malkolm Xga tegishli) mavzuiy ahamiyatini oshirish uchun adabiy kontekstga kiritilgan bo'lib, adabiy hikoyalar mafkuraviy taranglikni ta'kidlash uchun aforizmlarni qanday qabul qilishini va qayta kontekstualashtirishini ko'rsatadi.

Zamonaviy fantastikada Virjiniya Vulf va Aldous Xakslı kabi mualliflar falsafiy kuzatishlarni hikoya shakliga kiritib, aforistik usullardan foydalanadilar. Vulfning "Mayoqqa" asari aforistik tarzda ishlaydigan ko'plab meditatsion parchalarni o'z ichiga oladi, masalan: "Hech narsa shunchaki bir narsa emas" (Nothing is simply one thing.). Xuddi shunday, Xakslıning "Jasur yangi dunyo" asari iste'molchilik va muvofiqlikni tanqid qiluvchi sintetik aforizmlar bilan qoplangan, masalan, "Yakunlash tuzatishdan ko'ra yaxshiroqdir" (Ending is better than mending).

Shoirilar ham aforizmni yetarlicha foydalanadilar. Masalan, Emili Dikkinsonning epigrammatik she'rlari - qisqa, shiddatli va aks ettiruvchi - aforistik tuzilmalar asosida qurilgan. Uning "Ruh o'z jamiyatini tanlaydi" she'ri she'riy va aforistik tushuncha sifatida aks sado beradi.

Xulosa

Aforizmlar adabiy qiziqishdan ko'ra ko'proq; ular madaniy, axloqiy va falsafiy ma'noga ega zich atamlardir. Ularning qisqaligi ularning kuchi va cheklanganligi bo'lib, ularga noaniqlik va haddan tashqari umumlashtirish xavfi ostida chuqur tushunchalarni yetkazish imkonini beradi. Aforizmlar noyob lingvistik va kognitiv hodisa sifatida inson tafakkuri, madaniyati va muloqoti haqida qimmatli fikrlarni taqdim etadi. Ularning ritorik kuchi, pedagogik foydaliligi va falsafiy chuqurligi ularning sohalar

va davrlar bo'ylab doimiy dolzarbligini ta'minlaydi. Kelajakdagi tadqiqotlar ularning raqamli aloqadagi rolini, terapevtik va motivatsion nutqlardagi funktsiyalarini va madaniyatlar va tillardagi qiyosiy ifodalarini o'rganishi mumkin. Bundan tashqari, ularni

adabiy matnlarda joylashtirishga ko'proq e'tibor qaratish, yozuvchilarning hikoya haqiqatlarini sayqallashtirish va o'quvchilarni qiziqtirishda va hayot haqidagi tushunchalarni yetkazishda aforistik shakldan qanday foydalanishini yoritishi mumkin.

Adabiyotlar ro'yxati:

1. Ashurova D. U., Galiyeva M. R. (2016) "Matn lingvistikasi". TURON-IQBOL, Toshkent.
2. Ashurova D. U., Galiyeva M. R. (2016) "Badiiy matn stilistikasi". TURON-IQBOL, Toshkent.
3. Britannica. (2025). "Aphorism". Retrieved from <https://www.britannica.com>
4. Dmitrieva O. A. "Kulturno-yazikovie xarakteristiki v poslovis i aforizmov". Volgograd: Peremena, 1997-16s.
5. Gilliam Writers Group. (n.d.). "Rhetoric in aphorisms". Unpublished manuscript.
6. Gross, J. (1987). "The Oxford Book of Aphorisms". Oxford University Press.
7. Hui, A. (2019). "The Philosophy of the Aphorism". London: Routledge.
8. Marshall, T. (2025). "Concise Wisdom: Understanding Aphoristic Literature". Cambridge University Press.
9. Nikolopoulou, A. (2025). "Aphorism and the Fragmented Text". Journal of Literary Forms, 12(1), 34–56.
10. Rzayeva, Z. (n.d.). "Cross-cultural aphorisms in education". Baku University Press.
11. Vashington universiteti. (2016). "Intellectual snapshots: The aphorism in cultural discourse". Washington University Working Papers.